



SCHIEDAM-OOST
RUSTIG STEDELIJK WONEN
GEWORTELD IN HET VERLEDEN
OP WEG NAAR DE TOEKOMST

ZES PORTRETTE UIT SCHIEDAM-OOST

INHOUD:

Schiedam-Oost: rustig stedelijk wonen, geworteld in het verleden, op weg naar de toekomst.	3
Nel van Oudenaarde: “Ik heb een leuk huis, in een warme buurt.”	6
Jan Visser: “Zij noemen ons meelmuizen.”	10
Jan van der Most: ‘Iedereen binnen boord houden.’	14
Ron Weber: “Wij motorrijders zijn net oude wijven; we kletsen heel wat af.”	18
Revinh Ramnandanlall: “Het bruist in regio Rotterdam.”	22
Gemaine Monkou: “Eerst maar een diploma halen.”	26

SCHIEDAM OOST | RUSTIG STEDELIJK WONEN GEWORTELD IN HET VERLEDEN OP WEG NAAR DE TOEKOMST

Schiedam-Oost is een echte stadswijk, maar dan één waar het rustig wonen is. Veel bewoners wonen er al jaren en zijn verknocht aan hun wijk. Begin 2007 heeft de gemeente Schiedam gekeken wat de wijk typeert en welke mensen er wonen. Daarvoor is onderzoek gedaan, onder meer door mensen te interviewen. In dit boekje maakt u kennis met zes bewoners die vertellen over hun leven en het (samen) wonen in de wijk.

VIJF KERNWAARDEN EN EEN SLOGAN

Doel van het onderzoek was de wijk en zijn bewoners te typeren in enkele kernwaarden en een slogan. De wijk telt ongeveer 6.000 mensen. Allemaal individuen, die echter ook veel overeenkomsten vertonen. Overeenkomsten over wat belangrijk is en wat van waarde is in het leven. Vijf van die waarden springen er uit. We noemen deze de kernwaarden van Schiedam-Oost. Die kernwaarden zijn: geworteld, eigen, eigen wijs, in orde en zelfverdienend.

GEWORTELD

Schiedam-Oost telt veel bewoners die er al lang wonen. Zij hebben zich in de wijk geworteld tussen vrienden, burens en familie. De wijk is de basis voor allerlei activiteiten die zij in los-vaste verbanden organiseren. Van instellingen verwachten bewoners een zelfde soort verbondenheid met de wijk. Alle geïnterviewden geven blijk van die geworteldheid. Jan van der Most zelfs over een periode van vijftig jaar.

EIGEN

Schiedam-Oost kent verschillende buurtjes, waar een eigen sfeer heerst. In sommige buurtjes gaat het er vrolijk aan toe: burens zitten er met elkaar op de stoep te kletsen en zorgen goed voor elkaar. In andere buurtjes wordt veel georganiseerd en zijn feestdagen zoals kerst en *Halloween* redenen om de buurt uitbundig te versieren.

Nel van Oudenaarde vertelt van de eigen sfeer die heerst in buurtje 305.

EIGEN WIJS

Bewoners zijn trots op hun tradities. Ze doen de dingen op hun eigen manier. Bewoners en instellingen werken slim samen aan maatwerk-oplossingen voor de wijk. De samenwerking met instellingen levert soms teleurstellingen op. Dat kan beter en daar wordt hard aan gewerkt.

Jan Visser laat succesvolle voorbeelden van samenwerking zien: de molens in Schiedam en Stichting Edison die stallingsmogelijkheden voor fietsen in Schiedam-Oost verzorgt.

IN ORDE

Schiedam-Oost is geen nagelnieuwe wijk. Bij een leeftijd van zo'n 80 jaar treedt slijtage op. 'In orde' is dan ook een wens van veel bewoners, maar niet iets waar de wijk nu al op kan bogen. Uitwassen zoals vandalisme, hennepkwekerijen, en overlast moeten worden aangepakt. En de openbare ruimte moet verzorgd. De wens is niet om Oost voor eens en voor altijd aan te harken. Oost is en blijft een stadswijk, en in zo'n wijk gebeurt wel eens wat. Ron Weber vertelt onder meer over de invloed van de nieuwe groepen bewoners die in zijn straat zijn komen wonen.

ZELFVERDIENEND

De afgelopen jaren heeft Schiedam-Oost zich afwachtend opgesteld. Dat maakt het leven relaxt. Maar het is ook gevaarlijk naar de toekomst toe. Om gezond te blijven moeten wijken inspelen op veranderingen. Vooral de laatste geïnterviewde, Revinh Ramnandanlall, ziet als cultureel ondernemer grote mogelijkheden in regio Rotterdam, Schiedam, en Schiedam-Oost.

SCHIEDAM-OOST: WIJK MET EEN EIGEN SMOEL

De vijf genoemde kernwaarden typeren de identiteit van Schiedam-Oost. Samen met de slogan *Rustig stedelijk wonen, geworteld in het verleden, op weg naar de toekomst* verwoordt het de merkidentiteit van Schiedam-Oost.

Deze merkidentiteit is voor instellingen en bewoners het kompas bij het werken aan de wijk. Doel is de merkidentiteit verder te versterken. Zó ontstaat een wijk met een eigen smoel, en niet één van dertien in een dozijn.



Schiedam-Oost ligt tussen het centrum van Schiedam (west), de Rotterdamse wijk Oud-Mathenesse (oost), het NS-station Schiedam-Centrum (noord) en de Rotterdamse Dijk, met daaronder de havens (zuid).



Nel van Oudenaarde

NEL VAN OUDENAARDE: “IK HEB EEN LEUK HUIS, IN EEN WARME BUURT.”

NEL VAN OUDENAARDE (1957) IS GEBOREN EN GETOGEN IN HET WITTE DORP, ROTTERDAM. IN 1974 KWAM ZE NAAR SCHIEDAM-OOST. ZE WOONT IN DE ILLUUSTERE BUURT 305. BURENHULP EN SAAMHORIGHEID ZIJN DAAR LEVENDE BEGRIPPEN. “IEMANDS INKOMEN OF KLEUR IS NIET BELANGRIJK, WE LATEN IEDEREEN IN ZIJN WAARDE.”

De Wattstraat, Franklinstraat, Stephensonstraat, Van Swindenstraat, Van Leeuwenhoekstraat: ooit stonden er precies 305 huizen van de woningcorporatie. Nadat zo'n twintig jaar geleden de huizen werden gerenoveerd, gesloopt, en samengevoegd, zijn het er minder geworden. Maar de naam '305' bleef.

TRIBUNE VAN STEIGERPIJP

De saamhorigheid in buurt 305 is groot en Nel van Oudenaarde is één van de sociale motortjes in die buurt. Ze somt moeiteloos wat voorbeelden op van de hulp die burens elkaar geven. “Een aantal maanden geleden kwam hier een wat oudere vrouw wonen. Die kreeg een nieuwe keuken. Omdat ze slecht ter been was, hebben we als burens haar nieuwe keuken ingericht en alles schoongemaakt.”

“Een andere buurvrouw overleed en dan halen we onder elkaar geld op voor een tak”, zegt ze. “Met voetbalwedstrijden is de hele straat oranje. De laatste keer hadden we een tribune van steigerpijp gebouwd. Op straat spelende kinderen worden van verschillende kanten in de gaten gehouden.”

GERUST GEVOEL

Volgens Nel is burenhulp in deze buurt altijd belangrijk geweest. Dat komt onder meer door het kleine verloop. De buurt, die stamt uit ongeveer 1920, kent nog steeds bewoners van vóór de oorlog. Nel: “De mensen die hier het meest actief zijn, is de groep tussen de 30 en

55 jaar. De ouderen en de paar jongeren die hier wonen doen wel mee, maar toch minder. En de alleenstaande moeders hebben veel steun aan elkaar.”

Dat de burens voor elkaar zorgen, geeft Nel een gerust gevoel. “Als ik ‘s avonds een vergadering heb, dan weten de burens dat en houden ze mijn dochter van bijna 14 een beetje in de gaten. Dat maakt me vrijer.”

GEEN HARDE MUZIEK

Hoe omschrijft ze de leefstijl in buurt 305? ‘Respect’ is volgens haar belangrijk. Nel omschrijft dat met ‘iedereen in zijn waarde laten’. Nel: “Je hebt hier éénoudergezinnen met een uitkering, maar ook gezinnen met een dubbel inkomen. Sommigen gaan tweemaal op vakantie, anderen moeten het met minder doen. Iemands inkomen of kleur is hier niet belangrijk, we laten iedereen in z’n waarde.”

Geen overlast bezorgen is volgens Nel ook belangrijk. Geen harde muziek en geen visite die bij het weggaan toetert. “En we zitten wel buiten op straat, maar niet de hele nacht, met veel bier”, benadrukt ze.”

In Schiedam-Noord leven de mensen volgens Nel heel anders. Er staan daar veel flats en koopwoningen. De mensen werken er allebei hele dagen. Dat levert een heel andere leefstijl op. Nel: “Verderop woont een stel, dat een aantal jaren geleden is verhuisd naar Groenord, maar ze zijn teruggekomen. Ze konden er niet aarden.”

GEHECHT AAN DE BUURT

Zijn er ook problemen in Oost? Volgens Nel zijn er wel panden aan het verpauperen. En sommigen vinden dat jongeren overlast geven. Nel heeft daar geen last van. “Als je gewoon langs loopt en niet reageert, dan gebeurt er niks.” En dan zijn er de huizen waar Polen wonen. “Die Polen zijn soms luidruchtig en zetten het huisvuil op de verkeerde dag buiten. Dat gebeurt onder andere in de Professor Kamerlingh Onneslaan (PKO-laan). Jammer, want vroeger was dat een hele mooie laan.”

Het zal niemand verbazen: Nel is gehecht aan de buurt. Oost ligt heel centraal, je hebt alles bij de hand: openbaar vervoer, apotheker, bibliotheek. Ze vindt het er veilig en ondanks het stadse, toch ook heel rustig. Nel: “Ik heb een leuk huis, in een warme buurt. Zolang het lichamelijk goed gaat, blijf ik hier wonen.”



Jan Visser

JAN VISSER: “ZIJ NOEMEN ONS MEELMUIZEN.”

TOEN JAN VISSER (1949) ZIJN WERK VERLOOR, KWAM EEN VRIEND HEM GERANIUMS BRENGEN, ALS GRAPJE. ZE STONDEN DE VOLGENDE DAG AL BIJ DE BUREN. “DOOR MIJN WERK ALS MOLENAAR HOEF IK NIET ACHTER DE GERANIUMS TE ZITTEN.”

In 2002 kwam Jan Visser in Schiedam wonen en keek hij rond om te zien wat er allemaal te koop was. Hij bezocht de molendag. Daar liepen twee jongens rond van een jaar of 17. Hun vader was molenaar. “Ik wist nog niks van molens. Ik heb het vak van die jonge jongens geleerd. Ik draai nu op de vrijdag alleen. Eerst tot windkracht twee, drie, nu al tot zes, en dat gaat goed.”

Na het draaien kwam ook het malen. En daarvoor ging Jan de molenaarscursus doen. Dat valt hem tegen. “Van alle typen molens moet je veel weten, elk balkje en elk dingetje. Een belangrijk onderdeel is weerkunde. Ik ben bezig met het examen. Ik weet niet of ik het haal, maar de leerstof en de lesavonden vind ik leuk.”

MEELMUIZEN

Schiedam heeft vijf molens, die worden beheerd door een stichting. Verder is er een vereniging van ongeveer 25 vrijwillige en beroepsmolenaars die tezamen de molens draaiende houden.

De taken per molen zijn verdeeld. Er is een Museummolen, een molen die als restaurant is ingericht, en een andere molen maalt voor de bakker. Elke molen heeft zijn eigen bemanning. Jan maalt op *De Walvisch*. “Het is een molen die mijn hart heeft gestolen, vooral omdat ‘ie een authentieke manier van werken heeft. Al onze Schiedamse molens malen meel. De jongens in het Westland waar ik de molenaarscursus volg, zijn allemaal poldermolenaars. *Waterpezers* noemen wij hen. Zij noemen ons *meelmuizen*.”

KOUD FLESJE BIER

Buiten Schiedam is het ongebruikelijk dat je een molen draait zonder molenaarsdiploma. In Schiedam gaan ze volgens Jan meer uit van kennis en ervaring. De stichting is goed verzekerd, voor het geval er iemand naar beneden dondert. Jan: “Er staat immers altijd wel ergens een luik open, en als je van die hoogtes valt, dan is het over en uit.” Dat geldt ook voor het geval dat je in het mechaniek terecht komt. “Er staat zoveel kracht op zo’n molen dat je er finaal doorheen getrokken wordt,” schetst Jan.

Jan heeft de afgelopen jaren geen grote ongelukken gehad, wel een paar kleine. Eén keer verbrandde hij zijn hand. “Ik had twee touwen beet en er ging iets mis. Ik kon ze niet meer houden; het schuurde door mijn hand. Ik ben als de sodemieter de koelkast in gedoken en heb er een koud flesje bier op gedaan. ‘s Avonds brandde het nog.”

VOORoudERS

“Mijn Friese opa heette Van der Molen. Hij en zijn voorouders waren molenaar. In 1921 is hun molen omgewaaid. Ik ben er alles van gaan opsporen: afbeeldingen, krantenknipsels, noem maar op. Ik heb er mappen vol van. Ik zou die Friese molen graag laten herbouwen, maar dan draaien ‘de molens’ toch langzaam. Dat is tot op heden niet gelukt.”

“Ik kwam hier op de molen omdat ik geen werk had. Dan ga je iets zoeken. En die molens horen bij Schiedam, dus ik dacht: waarom ook niet? Ik was niet zozeer met mijn voorouders bezig. Het was meer om iets te doen te hebben. Maar het schijnt dus dat het toch bij elkaar moet komen. Uiteindelijk.”

VLAGGEN

“Ik heb op allerlei plekken gewerkt: V&D, in de ICT, noem maar op. Bij een ministerie verzorgde ik het beheer van de digitale telefonie. De ICT en telematica werden uitbesteed en na wat omzwervingen was het in 2003 over en uit. In het begin was dat lastig. Ik was elke dag in de weer in onze tuin, flink werken, flink boos zijn. Dat heeft geholpen.”

De molen doet Jan nu op vrijdag en zaterdag. Hij is tweede molenaar,

wat onder meer betekent dat hij er 's nachts uit moet als er alarm is. Jan is mede verantwoordelijk voor het vlaggen als er een prinsesje geboren wordt, of op 30 april en 4 en 5 mei. Jan: "Als vereniging hebben we afspraken gemaakt. In het weekend gaan de molens *overhek*, wat betekent *lange rust*. Een prachtig gezicht."

FIETSTROMMELS

Inmiddels is hij ook coördinator en voorzitter van de Stichting Edison, die de stallingsmogelijkheden van fietsen in Schiedam-Oost verzorgt. "Fietsen hier in de buurt worden vaak gestolen of vernield. De mensen zetten ze op straat, omdat er in of achter het huis vaak geen plek voor is. Er is grote behoefte aan meer fietstrommels en de gemeente werkt daar aan mee. Er kunnen vijf fietsen in zo'n trommel. Als de gemeente budget heeft voor nieuwe trommels wordt in overleg met mij en aan de hand van een wachtlijst bepaald waar deze komen. Er wordt ook gekeken naar de kabels en leidingen, de bereikbaarheid voor de ambulance en de brandweer, etc."

Jan Visser voelt zich prettig in Oost. "Je hebt alles bij de hand: winkels, metro, tram. Je zit zó in Rotterdam. En ik ben actief in de molen én in de wijk met de fietsenstallingen. Via mijn vrouw en mijn zoon heb ik ook andere contacten in de stad.

Ik heb geen behoefte om hier 's avonds laat op straat te zijn. Als je leest in de krant dat het mobieltje van een jongen van 14 is afgepakt! Maar ja, waar zou ik eigenlijk bang voor zijn? Een open luik in de molen is veel erger."



Jan van der Most

JAN VAN DER MOST: “IEDEREEN BINNEN BOORD HOUDEN.”

JARENLANG WAS JAN VAN DER MOST (1938) BETROKKEN BIJ HET SCHIEDAMSE JEUGDWERK. ZÓ BETROKKEN, DAT HIJ ER NA 40 JAAR EEN LINTJE VOOR KREEG. “BIJ HET VOETBALLLEN HADDEN WE EEN GEHANDICAPTE DOELMAN. SPECIAAL VOOR HEM LEGDEN WE DE LAT EEN METERTJE LAGER. ZO KON ‘IE INEENS GOED MEEKOMEN.”

In de bloeitijd - de jaren vijftig en zestig - bereikte de Christelijke Jeugdvereniging (CJV) in Schiedam zo'n duizend kinderen. Een deel van hen ging in de zomer op kamp naar de Utrechtse Heuvelrug. Daar, op landgoed Den Treek rond Leusden, was in 1928 speciaal voor dit doel een vakantiecamp gebouwd. Van der Most ging er kort na de oorlog als deelnemertje van een jaar of elf een week heen

SPELLEIDER

Het kamp lag mooi in de bossen. Een groot houten gebouw - de kampschuur - stond in het midden, met daaromheen tenten. Van der Most: “Vanaf 1956 ben ik vanuit Schiedam die vakanties gaan organiseren. De eerste jaren ging ik mee als spelleider. We runden de kampen altijd als driemanschap met een spelleider, een hoofdofficier en een kampcommandant, die eindverantwoordelijk was.”

“Toen ik een jaar of 24 kreeg ik de hoofdleiding. Eerst waren het aparte kampen voor jongens en meiden, maar vanuit Schiedam organiseerden we als eerste gemengde kampen.” Van der Most was druk met het jeugdwerk: ‘s zomers actief in Leusden, enkele jaren was hij voorzitter van CJV Schiedam, en dan hield hij ook nog de club in Schiedam-Oost draaiende.

Schiedam telde na de oorlog verschillende CJV-afdelingen: in het Centrum, West, de Gorzen, Kethel en Oost. Vrijwilligers organiseerden daar wekelijks activiteiten. Kinderen konden er knutselen en sporten, er werden lezingen georganiseerd, films vertoond en er waren spel- en dans-

avonden. Gezamenlijk hoorden die clubjes tot de Federatie Schiedam, waar ook nog andere clubs toebehoorden, zoals de muziekvereniging, de harmonie (later Rijnmondband), voetbalclub HBSS en gymnastiekvereniging DOK (later De Alliantie).

PATAT

Van der Most vond het directe contact met de jongeren het leukst. “Veel van die kinderen gingen nooit op vakantie. Ik ging als kind ook nooit lang weg. Mijn moeder was weduwe en we waren met zeven kinderen thuis. Een heel sociaal gezin. Daarom vond ik die kampen ook zo leuk. Leuke groepen, veel mensen ontmoeten. Mijn moeder kon mijn deelname nét betalen.”

“Op kamp hadden we elk jaar een themadag; bijvoorbeeld kermis. Met de opbrengst werd een goed doel gesteund. We reden met de fiets naar Leusden. Ruim 80 kilometer, in één dag. Eén keer fietsten we terug door Rotterdam. Slecht weer, regen. We legden botje bij botje om patat te kopen. Maar die patatbakker zei ‘Leusden? Daar ben ik ook op kamp geweest. Jongens allemaal zitten! Patat en een kroket, gratis voor iedereen.’”

DISCIPLINE

Van der Most: “We waren interkerkelijk, maar ook voor niet-gelovigen stonden we open. Wij hadden hele goede banden in de wijk. Neem nou de buurt rond de Morsestraat. Veel mensen vonden het moeilijk om daar contacten te leggen. Wij niet. Ook de kinderen in de buurt van de Van Marumstraat kwamen graag naar ons clubgebouw in Oost.”

Van der Most denkt dat die wekelijkse activiteiten in de club voor veel kinderen heel vormend zijn geweest. “De kinderen leerden er een discipline die zij in de huidige tijd minder gemakkelijk mee krijgen.”

BINNEN BOORD

“Er heerste geen kadaverdiscipline”, benadrukt hij. “Wel was ik altijd duidelijk tegen de groep. Bij een uitje in de dierentuin van Antwerpen kreeg ik de moeilijkste groep. Ik zei: ‘Jongens, ik ga hier zitten, je kan zó ver lopen, tot ik uit het zicht geraak. Dan kom je terug, dat is de grens.’”

Zo hadden ze de ruimte, maar ook begrenzing. Die groep, daar heb ik geen centje pijn van gehad.”

Jonge mensen moeten geluid kunnen maken en de vrijheid proeven. Maar ook discipline hebben, zo is zijn overtuiging. “We probeerden altijd iedereen binnen boord te houden. Bij het voetballen hadden we een gehandicapte doelman. Speciaal voor hem legden we de lat een metertje lager. Zo kon ‘ie ineens goed meekomen.”

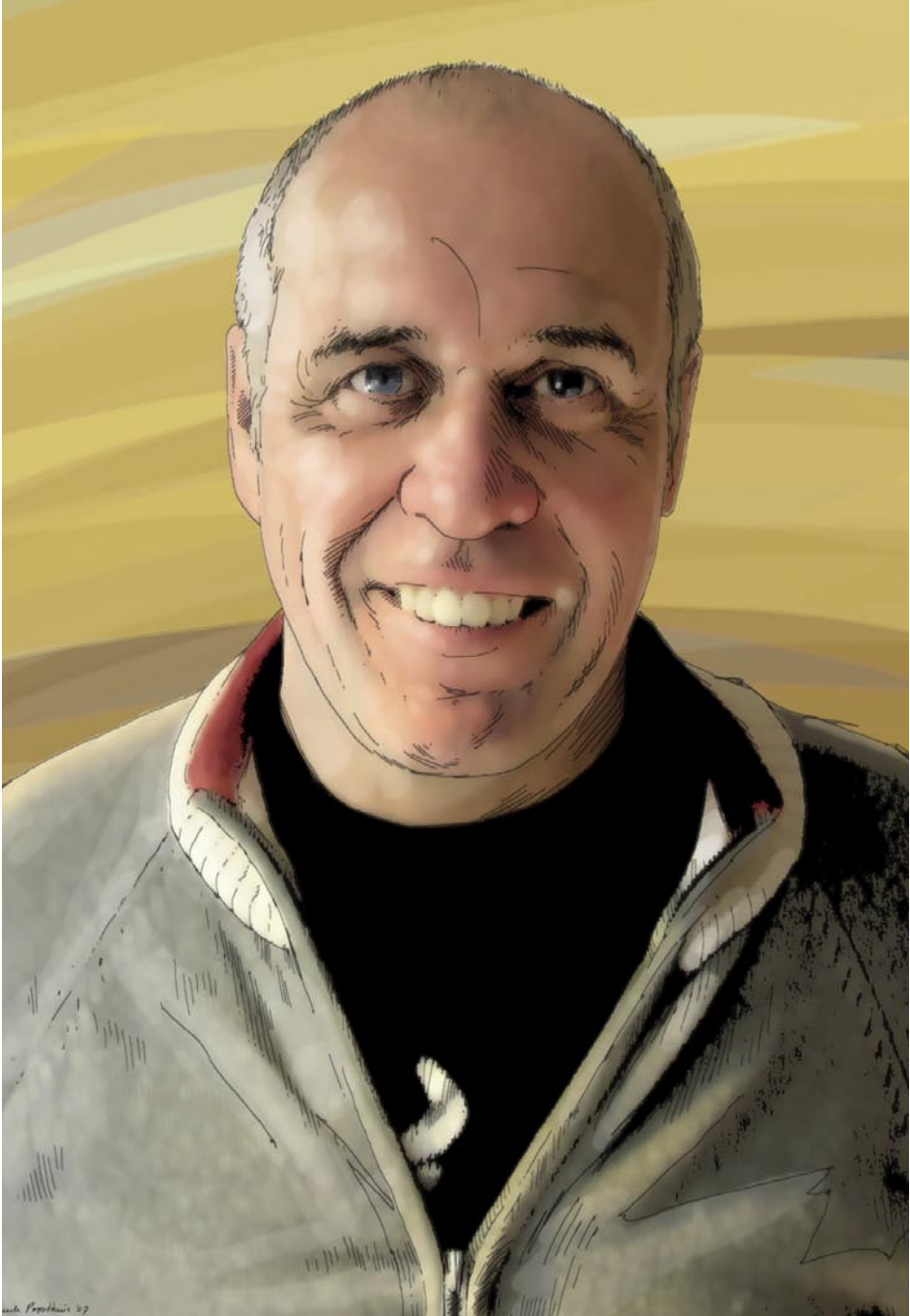
TIJDGEEST

Rond 1990 brandde het clubhuis aan de Zamenhofstraat af. CJV-Oost moest verkassen en kon in het centrum aan de Lange Haven terecht. Van der Most: “Veel ouders uit Oost vonden dat te ver en ons ledental holde achteruit. Het is heel jammer dat het in Oost nooit meer tot een nieuwe plek is gekomen.”

Het christelijk jeugdwerk bestaat nóg: in Kethel en aan de Lange Haven. Er zijn nog activiteiten, maar niet meer in een wekelijks ritme. En het zomerkamp bestaat ook nog. Van der Most: “Afgelopen zomer hadden we ruim honderd Schiedamse kinderen die mee gingen. Een week zonder computer, slapen in een tent, nachtelijke speurtochten onder een donkere sterrenhemel; veel kinderen vinden dat nog steeds geweldig.”

“Toch, wat er nu nog van het jeugdwerk over is, is beperkt”, zegt hij. De activiteiten waren verbonden met een voorbije tijd. “Misschien hebben we wel te langzaam gereageerd op maatschappelijke veranderingen. Via, via volg ik het nog. Ik zie dat de jeugd egoïstischer opgroeit. Op straat zijn ze brutaler, ze slopen dingen en hebben minder discipline dan vroeger.”

Jan van der Most probeert te geloven. Dat valt hem soms moeilijk. Het is trouw zijn aan je medemens dat voor hem belangrijk is, aan élk medemens. “Maar dan komt de moeilijkheid. Bij gemakkelijke mensen is dat simpel. Bij mensen die je niet liggen een stuk moeilijker.”



Ron Weber

RON WEBER: “WIJ MOTORRIJDERS ZIJN NET OUDE WIJVEN; WE KLETSEN HEEL WAT AF.”

RON WEBER (1951) RIJDT DUCATI. HET LIEFST HARD, HEEL HARD OP EEN CIRCUIT. “ZO HARD MOGELIJK OP DE BOCHT AF. ZO LAAT MOGELIJK REMMEN. KNIE AAN DE GROND EN WEER ZO SNEL MOGELIJK OPTREKKEN. HEERLIJK.”

Ron Weber geeft het gelijk toe: “Er kleeft gevaar aan motorracen. Maar gevaar is een grijs gebied. Het is niet zoals zwanger zijn: dat ben je wel, of niet. Ik blijf altijd aan de veilige kant zitten. Het gaat me om de beheersing van die motor. De macht erover hebben.”

MANNENWERELD

Voor Ron Weber wordt het helemaal leuk als ‘ie niet in zijn eentje op een circuit crost, maar met een paar maten kijkt wie het snelst kan rijden. “Als je dat een hele dag gedaan hebt, dan is er niks zo heerlijk als nakletsen met een biertje. Het gaat helemaal nergens over, maar dat is geweldig. Motorrijders zijn net oude wijven; we kletsen heel wat af.”

“Het is natuurlijk jongensgedoe. Even ben je weer 16, toen het leven ongecompliceerd was en je aan je brommertje zat te prutsen. We hebben in de Ducati-club directeuren en vrachtwagenchauffeurs. Die verschillen spelen helemaal geen rol. Het is wél een mannenwereld. We hebben vrouwelijke leden, maar die zijn ver in de minderheid. De meesten komen met hun man mee; er zijn er maar een paar die zelf rijden.”

DUCATI CLUB NEDERLAND

Dat hij perse Ducati wil rijden heeft een achtergrond. De brommertjes die Ron Weber vroeger had, waren altijd Italiaans. En thuis gingen ze altijd naar Italië op vakantie. “Ik houd van dat land. Sinds mijn 20e rijd ik motor. Eerst een Moto Guzzi, ook Italiaans, en sinds 1997 Ducati. Dan vraagt er eens iemand ‘kom eens op de algemene ledenvergadering’. Als

je dan op zo'n vergadering je mond open doet, dan word je al gauw in je kraag gevat."

"De voorzitter van toen zocht een opvolger. Hij had het al negen jaar gedaan. Ik had toen het gevoel: ik heb nu al 35 jaar zoveel plezier gehad met brommertjes en motoren. Ik moet wat terug doen. Het is *payback-time*. Ik ben toen voorzitter geworden van de Ducati Club Nederland. Een hele leuke club. Leuke mensen."

"Daar gaat nu een flink deel van mijn vrije tijd in zitten. Het is leiding geven aan een organisatie: 4.000 leden en zo'n 70 actieve bestuurs- en commissieleden. In de commissies gebeurt het werk. Als bestuur moeten we dat werk ondersteunen, en zorgen dat de basis in orde is: de financiën, de organisatie, verzekeringen, etc. De beheersbaarheid van de organisatie, daar gaat het om."

"We hebben een omzet van 280.000 euro per jaar, waarvan de helft omgaat in de jaarlijkse clubrace. Daarvoor huren we elk jaar drie dagen lang het circuit van Assen af. Daar komen 9.000 bezoekers op af! Er zijn Japanners en Amerikanen die hun motor verschepen om bij ons mee te kunnen racen. We zijn de grootste Ducaticlub ter wereld!"

'DE HOLLANDER'

"Ik ben geboren in Schiedam. Mijn ouders kwamen beiden uit *De Gorzen*. Toen, en nu een echte volkswijk. Vooral van moederskant zaten er veel in de jenever. Eén oom bracht als vrachtrijder jenever rond. De tweede pakte de flessen in dozen. De derde deed de administratie. En de vierde, oom Henk, was meesterstoker en receptbewaarder. Zijn afbeelding stond jarenlang op de dozen van Nolet. Ze lustten alle vier graag een borreltje, maar dronken zag je hen zelden. Bier werd er weinig gedronken, maar jenever in alle variaties: bessen, jonge, citroenjenever."

"Later zijn we verhuisd naar Limburg. Daar was ik 'de Hollander', terwijl ik 'de Limburger' was als ik weer eens in Schiedam kwam. Toen ik na mijn studie bouwkunde in Rotterdam ging werken, wilde ik perse weer in Schiedam gaan wonen. Schiedam-Oost heeft een geweldige ligging.

Het is dichtbij het station, wat handig is voor mijn werk. En het is dichtbij het centrum voor de boodschappen en het vertier.”

SOCIALE MOTORTJES

“Ik woon sinds 1999 in de Ampèrestraat. Vanouds een goede arbeidersstraat. Vroeger met benedenbovenwoningen. Nu zijn die vaak samengevoegd. Het is particulier bezit, met hier en daar een particuliere verhuurder ertussen. Vroeger was het een hechte straat. Nu is er veel verloop. Als mensen kinderen krijgen, dan vertrekken ze. En mensen die wat meer inkomen krijgen ook.”

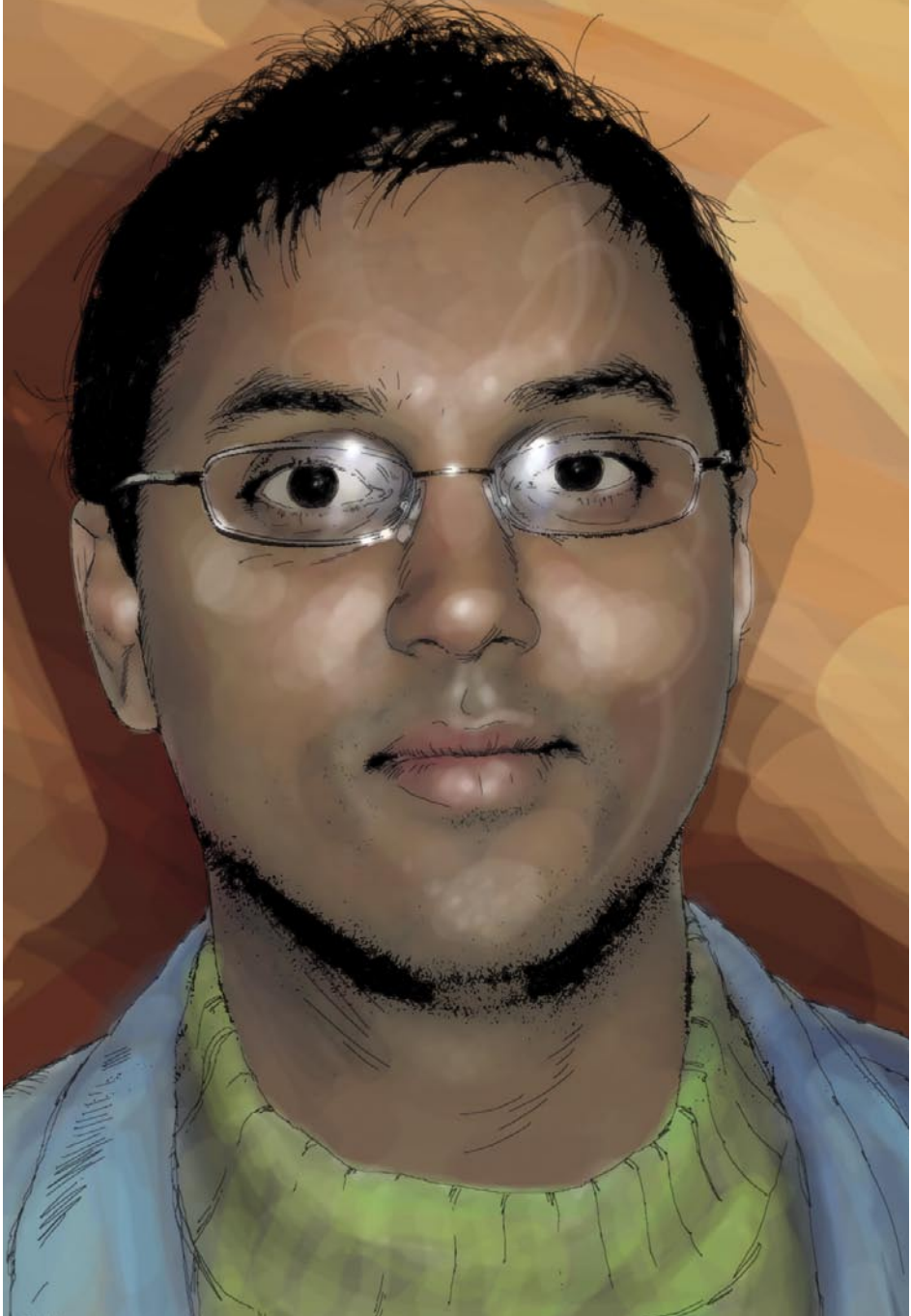
“Veel huizen worden opgekocht door uitzendbureaus van Polen. Opgekocht, verbouwd en een heleboel mensen erin, zo gaat dat nu. Daarmee verandert de sfeer in de straat. Die Polen werken en slapen en gaan vooral met elkaar om. Ze hebben allemaal een auto, wat de parkeerdruk verhoogt. Hele aardige mensen hoor, maar je hebt er weinig contact mee.”

“Aan de andere kant van de straat is het verband veel hechter dan aan mijn kant. Met kerst en *Haloween* zijn daar alle huizen versierd. Ze zitten bij elkaar op de stoep te kletsen en met al die plantenbakken ziet het er gezellig uit. Op de hoek zit een schoenmaker. Dat is een bijzondere plek, het sociale centrum van de straat. Mensen lopen er binnen voor een praatje.”

VERBONDEN MET SCHIEDAM

“Voordat ik in de Ampèrestraat woonde, woonde ik op de Oostsingel. Daar was het ruimer en rustiger wonen. De huizen hadden achtertuinen. Ik heb er nog steeds vrienden en kennissen. De mensen daar waren verbonden met elkaar én met Schiedam. Er was een bridgeclubje, burenhielden elkaar bij het omwoelen en inrichten van de tuin, oudere kinderen verdienden wat bij door op de kleintjes te letten. Maar we liepen de deur niet bij elkaar plat.”

“In Limburg, het land waar ik getogen ben, kom ik nog wel eens. Ik heb het daar altijd leuk gevonden, maar het voelt niet als thuis. Schiedam is voor mij thuis.”



Revinh Ramnandanlall

REVINH RAMNANDANLALL: “HET BRUIST IN REGIO ROTTERDAM.”

REVINH RAMNANDANLALL (1974) STUDEERDE IN DELFT EN ROTTERDAM, MAAR WOONDE TIEN JAAR IN SCHIEDAM-OOST. ZIJN STICHTING *Trisur* BEGON ER ALS VOETBALCLUB, MAAR ONTWIKKELDE ZICH GAANDEWEG TOT EEN CULTURELE ONDERNEMING. “WE HOUDEN ERVAN NIEUWE DINGEN AAN TE PAKKEN.”

Revinh Ramnandanlall kwam in 1994 milieukunde studeren in Delft. Maar geen haar op zijn hoofd die er aan dacht in Delft te gaan wonen. “Er was daar niks te beleven voor studenten. Ik vond het daar moeilijk ademen”, zegt hij.

Revinh koos voor Schiedam-Oost. Eerst woonde hij aan de Rotterdamse dijk, later in de Cartesiusstraat. Vanuit Schiedam was hij snel in Delft, maar eigenlijk was hij gericht op Rotterdam. Schiedam-Oost voelde voor hem als deel van Rotterdam.

Revinh: “Ik ben tussen twee werelden opgegroeid. Mijn ouders woonden dan weer een aantal jaren in Suriname, dan weer een paar jaar in Nederland. Daar ben ik heel blij om, het heeft me veel rijkdom gegeven. Pas toen ik ging studeren werd Nederland en Schiedam-Oost mijn vaste stek.”

“Van de regio Rotterdam ben ik echt gaan houden, in die grootstedelijke wereld voel ik me prettig. Ik ben niet zo plaatsgebonden, maar tegelijkertijd kan ik intens van een plek houden. Ik woon nu in Rotterdam-Beverwaard, in het zuiden, tegen Ridderkerk aan.”

CALORIEËN WEG

Toen Revinh rond 2002 samen kwam met familie, vrienden en kennissen, keken ze elkaar aan en zeiden: ‘we zien elkaar te weinig’. Revinh: “Druk, druk, druk - je kent dat wel. Tegelijkertijd keek ik naar onze buiken die te groot werden. Toen kwam ik op het idee: waarom combineren we het niet. We gaan sporten, dan werken we wat calorieën weg, en tegelijk zien we elkaar wat vaker.”

Zo begon een clubje met zaalvoetballen in gymzaal Oost, bij de Peperclip.

De club kreeg de naam *Trisur* en groeide naar een vaste kern van zo'n 15 man en een losse groep van 40 die af en toe meedoet. Revinh: "Ze komen uit de hele regio en dan ligt Schiedam-Oost mooi centraal."

De club staat open voor iedereen. Maar er zijn twee regels: geen gevloek en gescheld en geen bodycontact. Simpele regels, maar essentieel voor de goede sfeer, benadrukt Revinh. "En die sfeer, daar gaat het ons om." *Trisur* speelt nu niet meer in Oost, maar in Prins Alexanderpolder, in een zaal met officiële afmetingen. "Dat geeft extra cachet", vindt hij.

MULTICULTUREEL

Trisur liet het niet bij zaalvoetballen. Op een gegeven moment kwam de vraag vanuit de groep: kunnen we nog wat meer doen? *Trisur* werd een officiële stichting en daarmee een serieuze gesprekspartner, waar de deuren voor open gingen.

Revinh: "We zijn wat evenementen gaan organiseren, ook al omdat Stichting Welzijn Schiedam (SWS) ons daarom vroeg. Sinds drie jaar dragen we bij aan de invulling van het multicultureel podium van de jaarlijkse brandersfeesten."

GROTE KLAPPER

In 2006 maakte *Trisur* een grote klapper met de opvoering van de *Ramlila*, een oud Indiaas epos. In landen met een grote Indiase gemeenschap wordt dit stuk nog steeds opgevoerd. Revinh: "In Nederland is het ook wel te zien in het theater. Maar het moet in de openlucht, dat is essentieel. Zo'n opvoering kan wel tien dagen duren."

Trisur bracht het theaterstuk in juli 2006 in drie dagen, op een terrein onder de Euromast in Rotterdam. Daar ging anderhalf jaar voorbereiding aan vooraf. Er kwamen 9000 bezoekers, voor wie 150 acteurs, muzikanten en vrijwilligers zich uitsloofden. Revinh: "Geweldig. We hebben het financieel ook gered, met een naar verhouding klein en dragelijk verlies. We zijn ons nu aan het voorbereiden om de *Ramlila* in 2008 weer op te voeren."

GRAPPEN

De secretaris van *Trisur* had de totale artistieke projectleiding over de opvoering. Revinh: "Ik had de zakelijke leiding. We hebben daar echt

met alle culturen gewerkt. Om een voorbeeld te noemen: het hoofd van het decorontwerp is een Nederlandse kunstenaar, die veel affiniteit heeft met India.”

Volgens Revinh is in Suriname alles multicultureel. “Daar weten we niet beter. De vraag is: klikt het, kunnen we wat voor elkaar betekenen, vinden we elkaar aardig. En er worden grappen gemaakt. Ook over uiterlijkheden. Het moment dat wij in Nederland ook van die grappen kunnen maken, en er hard gelachen wordt, is dat een teken dat we een stap verder zijn gekomen. Maar zover is het nog niet.”

ROTTERDAM BRUIST

Telkens komt er iets nieuws op het pad van Trisur. De club bekijkt of het past en of ze er instapt, of niet. Revinh: “We houden ervan nieuwe dingen aan te pakken. We staan open voor veel. En daarvoor zitten we hier in Rotterdam en omstreken goed. Ik heb het gevoel dat er sinds een jaar of twee een bepaalde energie hangt in de regio. Rotterdam bruist en er staat hier nog veel te gebeuren.”

KRACHTIGE INITIATIEVEN

Volgens Revinh wordt Schiedam verwarmd “door de energieke gloed van Rotterdam, zo zie ik dat”, zegt hij. “Schiedam heeft van die oude haventerreinen en daar kun je fantastische dingen mee doen. Als bedrijven wegtrekken worden het een soort tussengebieden. Stimuleer daar de creatieve industrie. Het is er goedkoop en er is genoeg ruimte om leuke krachtige initiatieven te ontwikkelen. Architectuur, creativiteit, nieuwe bedrijvigheid, tentoonstellingen, theaters, uitgaanscentra, clubs. Noem maar op.”

“Ik heb ideeën in mijn hoofd. Eén ervan is een historisch en monumentaal gebouw dat de verbinding tussen Schiedam en het water versterkt en tegelijkertijd de multiculturele samenleving die Schiedam is een plek geeft. In dat oude havengebied heb je ruimte om zoiets neer te zetten. Ik wil daar graag een rol in spelen.”

www.trisur.nl

www.ramlila.nl



Gemaine Monkou

GEMAINÉ MONKOU: “EERST MAAR EEN DIPLOMA HALEN.”

GEMAINÉ MONKOU (1992) IS GEBOREN EN GETOGEN IN DE MARCONISTRAAT. SCHIEDAM-OOST IS GEZELLIG”, VINDT ZE. “HEEL ANDERS DAN ROTTERDAM.”

Rotterdam is voor Gemaine de grote stad waar je uitgaat, maar niet een plek om te wonen. “Als je daar op straat loopt gaan de jongens fluiten, en hun pas versnellen, als jij langs loopt. Het lijkt wel alsof ze je achtervolgen.” In Schiedam-Oost wonen al haar vriendinnen. De sfeer is er heel anders dan in Rotterdam. “Het voelt daar niet als thuis, hier wel.”

RUZIE

In Oost is het *Stoompie* voor haar een belangrijke plek. Daar kom je bekenden tegen en kun je met elkaar kletsen. Daarnaast is er het buurthuis aan de Boerhaavelaan. Daar bezoekt ze de inloop voor jongeren.

Het buurthuis herbergt een geluidsstudio. Daar zette Tonie, de vakkracht van de studio, haar aan om een liedje te schrijven. Die vraag kwam precies op het goede moment, want Gemaine had net een fikse ruzie gehad met een vriendin. En dáár ging het liedje over. Over teleurstelling, en het gevoel verraden te zijn.

FUNX

Zingen en dansen doet Gemaine al haar hele leven. Zangles heeft ze nooit gehad. Ze heeft ook geen zin om in een ‘officieel koor’ te gaan. Dansles is wat anders: daar zit ze al sinds haar vierde jaar op. Ze doet vooral streetdance, soms ook wat hiphop. Momenteel danst ze bij haar tante in de sportschool. “Als ik uit school kom, is het: tas weg, muziek aan, en zingen en dansen maar.”

Optreden doet ze ook, en ze is daar helemaal niet zenuwachtig voor. Zo zong ze bij de opening van de geluidsstudio in het buurthuis voor 50 genodigden. Haar liedje is nog te horen geweest op de jongerenzender FunX.

Gemaine: “Daarvoor was ik wel heel zenuwachtig. Bij het interview kon ik alleen maar ‘ja’ en ‘juist’ zeggen. Ik was blij dat het voorbij was.”

VAKANTIE

Gemaines vader komt uit Suriname. Ze is er nooit geweest. Maar als haar oom 50 wordt, dan vraagt hij iedereen over te komen, zo heeft hij beloofd. Hij is nu 48, dus lang duurt dat niet meer.

In de vakanties reist ze niet zo ver; dan gaat de familie naar de caravan op Burgh-Haamstede. Gemaine en haar oudere zus mogen dan een vriendin meenemen. Met zijn vieren gaan ze naar strand en soms ‘s avonds uit in Renesse.

Gemaine zit in de derde klas van het VMBO-Accentcollege. Ze wil graag recreatie-assistente worden, “op een camping ofzo”. Professioneel zingen is niet haar grote droom. “Als dat mislukt heb je niks. Eerst maar een diploma halen.”



gemeente
Schiedam

Opdrachtgever: Gemeente Schiedam



Interviews, tekst en productie: Kars Advies, Martin Jansen, Utrecht

Vormgeving: Geert Gratama, Bussum

Portretten: Luuk Poorthuis, Diemen

Met dank aan alle geïnterviewden!



SCHIEDAM-OOST

De wijk Schiedam-Oost, zuidelijk van station Schiedam-Centraal, staat er nu zo'n tachtig jaar. Het is een echte stadswijk, maar wel één waar het rustig wonen is. Bewoners kennen elkaar, zorgen voor elkaar, en organiseren af en toe activiteiten voor hun buurt of wijk.

Sinds 2005 wijzen cijfers een verslechtering aan op het gebied van ervaren overlast, veiligheid, toekomstverwachting e.d. De breed gevoelde gedachte bij bewoners, gemeente, en instellingen is dat Schiedam-Oost de weg terug moet zien te vinden en weer een sterke wijk moet worden'.

Maar wat is een sterke wijk? Een sterke wijk is een wijk met een sterke identiteit, zo luidt een recent inzicht. Een wijk met een eigen smoel, waar mensen om positieve redenen graag willen wonen. Wat is Schiedam-Oost dan voor wijk? Wat is de identiteit van Schiedam-Oost? En biedt die identiteit aanknopingspunten om de weg terug te vinden?

Dit liet de gemeente Schiedam in 2007 onderzoeken. Het ophalen van verhalen was daarvan een onderdeel. In dit boekje vindt u zes van die verhalen. Veelzeggend voor de wijk en de mensen die er wonen.